

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 113 stemmer; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov for Grønland om indførselsafgifter m. v.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 46) findes i tidenden sp. 3122; udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 249).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslaget

vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 115 stemmer mod 7.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Om pension i udlandet m. v.).

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 37) findes i tidenden sp. 3127).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 126 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om skattefri afskrivninger m. v.

(Lovforslaget (nr. 116) findes i tillæg A. sp. 1453, fremsættelsen i tidenden sp. 3079).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

(Lovforslaget (nr. 117) findes i tillæg A. sp. 1461, fremsættelsen i tidenden sp. 3079).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Peter Nielsen: De fordelagtige afskrivningsregler, der blev indført i 1958, har jo ofte været udsat for en vis kritik, navnlig fra dem, der ikke selv har den skattemæssige fordel. Det naturlige ved afskrivninger bør være, at det, et driftsmiddel forringes med ved slid og ælde, bør betragtes som udgift og derfor selvfølgelig kan fradrages i indtægten. Vore afskrivningsregler går noget videre, men man må dog ikke glemme, at reglerne har været en medvirkende årsag til den øgede produktion og gode beskæftigelse. Hvorvidt det fortsat skulle være nødvendigt, kan vel diskuteres, navnlig når der fra sagkyndigt hold tales om, at vi måske nu godt kunne gøre en mindre pause eller holde lidt igen på investeringerne. Den fulde beskæftigelse er desværre ikke en selvfølge, og udsættes den for nogen fare, bliver det mere og mere betænkeligt. Selv om disse gunstige afskrivningsregler kan irritere lønmodtagere, bør

[Peter Nielsen.]

man nok tænke sig om flere gange, før reglerne strammes. Det falder imidlertid også folk for brystet, når de kan se, at folk med stort privatforbrug klarer sig med en ganske lille skattebetaling, der dog ofte på lang sigt er til skade for vedkommende skatteyder, for så vidt han har brugt afskrivningsreglerne for stærkt.

Det har bl. a. skabt en vis irritation, at man over driften har kunnet afskrive særlig flotte biler, og ofte praler disses ejere af, at de betales af skattevæsenet, altså af andre skatteydere. Slet så galt er det vel ikke, og meget af den tale er vel pral. Man får skattemæssig fordel af den store vogn, men den væsentlige del af skatten må man dog selv betale. Anvendes vognen til privatkørsel, er skattevæsenet meget påpasselig med, at driften fordeles retfærdigt mellem privat- og erhvervskørsel; har man gratis vogn stillet til rådighed af sit firma, beskattes man selvfølgelig også af værdien af privatkørslen. Alligevel er der et misforhold, som har skabt irritation i store dele af befolkningen, og en stramning af reglerne her vil i hvert fald ikke kunne virke skadeligt på produktion og beskæftigelse. Derfor kan jeg anbefale forslaget om, at der fremtidig ikke kan afskrives på den del af anskaffessummen, der overstiger 35.000 kr., og at den årlige procentsats nedsættes fra 30 til 20.

Jeg har læst indignerede artikler om, at nu vil staten bestemme, hvilken vogn folk må køre i. Det er selvfølgelig forkert; man kan købe og benytte hvilken bil man vil, men det bliver mere begrænset, hvilke skattemæssige fordele man kan have heraf, og det må være et rimelighedskrav fra andre skatteydere, at fordelene begrænses. Det betyder vel ikke en forenkling af vort skattesystem, at vi atter får forskellige afskrivningsformer, men ulejligheden herved må heller ikke overdimensioneres.

Jeg anbefaler ligeledes ændringer vedrørende afskrivning på bygninger, hvorved mindsteperioden sættes til 20 år fra er-

hvervelsestidspunktet; dette forslag må forekomme ret og rimeligt. Det er de to værste anstødssten ved afskrivningsreglerne, der her foreslås fjernet.

Samtidig hermed er jo forslaget til ligningslov til behandling. Der tales med rette om, at folketinget overbebyrder skattemyndighederne med masser af indviklede bestemmelser, der også gør det besværligt at være skatteyder. Vi ønsker alle en forenkling og en skattereform, selv om vi selvfølgelig lægger noget forskelligt i begrebet reform. En forenkling må vi vel alle kunne enes om, når den ikke går ud over det rimelige og retfærdige. Den bedste forenkling er standardfradrag, der vel ikke giver udtryk for den såkaldte millimeterretfærdighed, men til gengæld kan administreres mere retfærdigt; navnlig fremmer det retfærdigheden, at det bevirker en begrænsning af skattesnyderiet, hvis væsentlige årsag er, at skattemyndighederne er overbebyrdet med arbejde og ofte må spille tiden på mere eller mindre ligegyldige småting. Det fritages de til dels for gennem bestemmelsen om standardfradrag. Bestemmelsen om et fast vedligeholdelsesfradrag for en- og tofamiliehuse har lettet arbejdet meget for ligningsmyndighederne, ligesom selvfølgelig lønmodtagerfradraget bevirker, at de fritages for at skulle føre sag med skatteyderne, ofte gennem 3 instanser, om småbeløb; men tiden må nu være inde til at hæve dette lønmodtagerfradrag, hvis man vil bibeholde denne forenkling. Den almindelige prisudvikling m. v. har bevirket, at der er opstået en lang række tilfælde, hvor skatteyderne anvender lønmodtagerfradrag B, idet det altså har kostet dem mere end 400 kr. at erhverve indtægten. Der har også tidligere været forslag fremme om en sådan forhøjelse af fradraget. Mit parti udtalte dengang, at vi nok skulle stille forslag herom, når vi mente, at sagen var moden dertil. Det mener vi den er nu. Forslaget vil formentlig medføre en skattelettelse på ca. 110 mill. kr. for lønmodtagere, og det er jo en meget god form at give

[Peter Nielsen.]

skattelettelse under, navnlig når den samtidig letter ligningsarbejdet.

Det er klart, at bestemmelsen ikke kan få gyldighed ved den igangværende ligning, men lønmodtagerfradraget skulle altså kunne forhøjes næste år. Da det er et forslag om skattelettelse, skulle det vel få en hurtig og nem gang igennem det høje ting.

Når ligningsloven revideres, er det klart, at der kan fremsættes mange ønsker om andre fradrag og flere forenklinger, men mon det ikke er bedst, at vi holder os til det foreslåede? Der kunne dog være grund til at pege på et andet sted, hvor forenklinger nemt kunne indføres, og hvor de i høj grad er påkrævet. Det foreslåede forhøjede lønmodtagerfradrag vil ganske vist bevirke, at det nu bliver betydelig lettere at ligne lønmodtageren i skat, men tilbage bliver en meget stor besværlighed, nemlig den form for transportfradrag, vi har. Hvad den nuværende ordning giver af tvistigheder mellem skatteydere og ligningsmyndighederne, gør man sig vel næppe helt forestillinger om. Der føres ofte sager om ubetydelige beløb, som tit ikke er en sådan sag værd, men folk vil jo have deres ret, og det har de også krav på. Mon det dog ikke vil være muligt også her at forenkle og standardisere, så man undgår al denne irritation? Man kunne simpelt hen, som f. eks. i Sverige, gå over til standardiserede zonefradrag.

Det ville også være glædeligt, om man — som det er nævnt i fremsættelsestalen — kunne få en løsning på spørgsmålet om beskatning af Grønlandsarbejderne. Her er man for tiden udsat for mange tilfældigheder. Det er sikkert, at den gifte mand altid vil blive beskattet, da han bevarer bopæl og tilknytning her til syddlandet, mens den ugifte har muligheder, ofte tilfældige, for at opnå skattefrihed. En ligestilling på dette område vil være ønskelig, og jeg hilser med glæde, at der arbejdes med spørgsmålet.

Jeg anbefaler i øvrigt de fremsatte lovforslag.

Foged: Først vil jeg gerne give udtryk for min forundring over, at den højtærede finansminister, der for tiden har hænderne fulde af økonomiske problemer — en

minister, der præsenterer befolkningen for en skattebuket på 1.500 mill. kr., og det kan vel hælde, der kommer mere — alligevel har fået tid til at bevæge sig ind i småtingsafdelingen for erhvervsmæssige privatbiler. Det kan da ikke være af økonomiske årsager. Har ministeren i det hele taget gjort sig den ulejlighed at beregne de økonomiske følger, denne ændring af bilernes beskatning ville få? Der er i det mindste ikke, hverken i fremsættelsen eller i bemærkningerne til lovforslaget, anført noget herom.

Selve denne beskatning kan jo også betragtes i sammenhæng med problemet om, at indkøbsprisen for bilerne er belastet med en omsætningsskat, som automatisk kommer ind i statens kasse. Og har ministeren betænkt, at de i 1957 vedtagne afskrivningsregler med deres enkle administration hermed får deres første lap? Vi taler så tit om enkelhed i administrationen. Vi er netop med 1957-loven om afskrivningsregler nået et vidt skridt fremad, og nu begynder ministeren altså med de såkaldte lapper, selv om ministeren gang på gang har udtrykt, at det var en fejl, når vi satte lapper på.

Medens man hidtil har kunnet føre én saldokonto for inventar, skal der herefter af alle virksomheder med bil — også af de virksomheder, der aldrig har haft en bil til en pris på 35.000 kr. eller derover — føres en særlig konto. Skattevæsenet skal nøje overvåge, om de forskellige vogne er anskaffet før eller senere end januar 1965. Hvis man går videre ad den vej, går man direkte tilbage til den position, vi netop bevægede os bort fra i 1957, hvor der var særlige afskrivningssatser for de enkelte inventargenstande. Fra venstres side kan vi tage under overvejelse, om de 35.000 kr. for en personvogn til forretningsmæssig brug er en rimelig grænse. Den skal vel, efterhånden som prisniveauet ændrer sig, også ændres med årene, og så bliver den skattemæssige forvirring da endnu mere fuldkommen. Men ministeren finder det altså opportunt, fordi nogle få tusinde vogne skærer ham i øjnene, at indføre nye og besværlige regler for endnu flere tusinde vogne.

Forslaget kan efter min mening kun have betydning ud fra et psykologisk syns-

[Foged.]

punkt; der er ingen skattemæssig visdom som baggrund. Jeg stiller derfor den højtærede minister det spørgsmål, om ikke det ville være skattemæssigt rimeligst, hvis der skal fastsættes en overgrænse, da at fastsætte en høj overgrænse for ikke i løbet af få år på ny at skulle ændre på denne sats og derefter bibeholde de 30 pct.s afskrivning og den samlede saldo værdi. Så ville alle de virksomheder, som ikke har forbrudt sig mod den offentlige mening — om jeg må sige det på den måde — have de samme vilkår, som i virkeligheden var tiltænkt dem ved lovens vedtagelse i 1957. Det foreliggende forslag er som for smed at rette bager.

Lovforslaget omfatter derudover ændringer vedrørende bygningsafskrivninger. Ministeren finder, at ældre bygninger har for favorable vilkår. Nu blev afskrivningsloven i sin tid nøje overvejet. Der var nedsat et bredt favnende udvalg, der efter års overvejelser — jeg tror, de strakte sig fra 1953 til 1957 — kom med forslag, der sigtede imod en fornyelse af hele vort produktionsapparat, og hensigten er stort set nået. Det er derfor betænkeligt nu at kaste nye usikkerhedsmomenter ind i debatten. Ofte har ministeren selv påpeget det ønskelige i langvarige regler til lettelse såvel af administrationens arbejde som for forståelsen for den almindelige skatteyder. Nu skal man altså her til at operere med før 1965 og efter 1965 og før 1957 og efter 1957.

Ministeren giver netop med disse nye forslag bolden op til ny uoverskuelighed. Skatteyderne kan kun vanskeligt foretage handel med ejendomme og virksomheder uden at brænde fingrene på de mange forskellige afskrivningsregler. Konsekvenserne af en handel bliver mere og mere uoverskuelige. Fra venstres side finder vi, at såfremt der skal røres ved afskrivningsreglerne for de gamle bygninger, så skal der også finde drøftelser sted omkring satsene for de nye. Afskrivningssatserne med 80 års levetid for bygninger gælder næppe i den moderne verden. Bygningerne ældes og forældes langt hurtigere. Mange fabriksvirksomheder har i nyopførte bygninger næppe mere end 30 års levetid, og for landbrugsbygningers vedkommende gør noget

lignende sig gældende. Skal erhvervslivet fremover klare ikke blot vedligeholdelse, men også ændringer af driftsbygninger, kan der være grund til at foretage en revision af afskrivningssatserne.

Inden for landbruget sker der i disse år en strukturændring, og de fleste ville finde det rimeligt, om indvendige bygningsændringer måtte foretages over driften, men dette er ikke tilfældet. Hvis en hestestald omdannes til kostald eller til svinestald, ja, endog til et forringet hønsehus, så kaldes det en forbedring og beskattes herefter. I almindelighed burde alle erhverv, når de holdt sig inden for deres eget erhvervsområde, have frihed til enhver rokering, der tilsigter at vedligeholde indtjeningsmulighederne fremover. Det er min opfattelse, at ministeren meget snarere skulle interessere sig herfor end for problemet omkring de gamle bygninger. Vi vil gerne drøfte disse forslag, men ministeren må være på det rene med, at der herved er taget initiativ til mere vidtgående ændringer.

Med hensyn til ligningslovforslaget med forslaget om at hæve lønmodtagerfradraget fra 400 kr. til 800 kr. finder jeg det rigtigst først at konstatere, at der herved sker et provenutab på ca. 110 mill. kr. Jeg erindrer endnu, at den kandidat, der under valgkampen dristede sig til at tage ordet „skattelettelse“ i munden, nærmest blev betragtet som lidt af en skurk og ikke var værd at stemme på ved valget. Jeg erindrer også, at den højtærede finansminister har udtalt, at det at komme ind på betragtninger vedrørende disse lønmodtagerfradrag var noget nær det samme som at komme ind i en karrusel — hvis ministeren ikke selv kan erindre det, kan han finde det i Folketingstidende for 1963-64, sp. 5472. Ministeren sagde dengang, at når man gav bolden op til den slags ting, var man altså på vej ind i en karrusel — nu er ministeren selv hoppet på.

Venstre har i sin tid tiltrådt lønmodtagerfradraget som princip, og det står vi stadig ved. Når ministeren nu vil hæve lønmodtagerfradraget til 800 kr., finder vi det en drøftelse værd, men lad mig med det samme spørge: når ministeren nu inden for et kort tidsrum har foreslået sambeskatningsproblemet taget op til nærmere overvejelse — ministeren glemte dengang at tage den med-

[Føged.]

hjælpende hustru med — og når der nu foreligger et forslag om at forhøje lønmodtagerfradraget, og når begge forslag burde behandles sammen med en skattereform, hvad er så den egentlige hensigt? Vil ministeren ikke i løbet af kort tid forhandle om en skattereform? Hvis en sådan forhandling snarest kunne komme i skred, var de to foreliggende forslag nemlig uden betydning, for så ville de automatisk glide ind i forhandlingerne, og det ville være det rimeligste. Man får ligesom valgformemmelser, når forslagene kommer dryssende, det ene efter det andet, i let overskuelig form, men uden sammenhæng med en skattereform og uden sammenhæng med den økonomiske situation i øvrigt.

Venstre vil som sagt gerne drøfte lønmodtagerfradragene omgående og i forbindelse med en skattereform — jeg understreger: i forbindelse med en skattereform; ingen af delene bør udskydes.

Af andre forhold har den højtærede finansminister i sin fremsættelsestale berørt problemet omkring fiskernes skatteforhold. Jeg er bekendt med fiskernes ønsker i så henseende og kan give ministeren medhold i, at disse problemer bør tages under overvejelse i udvalget. Jeg kan med det samme sige, at venstre finder det nødvendigt at medvirke til en stabilisering af fiskerierhvervet. Det er vanskeligt at få ny tilgang til erhvervet. Ungdommen finder det behageligere at vandre ind i et varmt fabrikslokale end at give sig i kast med naturkræfterne på havet — og det er forståeligt. Men der bør skabes en fremtid for fiskeriet. Vi har brug for det som en del af samfundet, og der er store værdier at hente på havet. Venstre vil gerne positivt medvirke til en forbedring af fiskernes skatteforhold, og vi finder, at det af fiskerne forelagte forslag, der er lov i Norge, er et godt forhandlingsgrundlag.

Vedrørende det også nævnte problem omkring Grønlandsophold har jeg kun dette at sige, at folketinget bør og skal finde en varig løsning snarest. Det er urimeligt, at de pågældende skatteydere ikke kender konsekvenserne af deres ophold — det være sig kortere eller længere — i Grønland. Vi har pligt til snarest at finde en løsning.

Jeg vil yderligere gerne tilføje, at såfremt

der er andre forhold af lignende art — jeg tænker her på soldaters ophold i udlandet, på borgere, der arbejder inden for u-lands-hjælpen el. lign. — hvor der råder uklarhed, må vi også dér have ordnede forhold.

Tilbage til de foreliggende sager. Jeg har yderligere kun den bemærkning, at den højtærede minister må forstå, at venstre finder, at lovforslagene har 2 fundamentale skavanker: 1) at de er forbrugsfremmende, og 2) at de er investeringshæmmende. Mit sidste spørgsmål til ministeren skal derfor være dette: finder ministeren, at tidspunktet for sådanne forslag er heldigt valgt, og har ministeren indpasset forslagene i regeringens fremtidige skatteplan?

Hagen Hagensen: Om de fremsatte lovforslag — først og fremmest om det lovforslag, der går ud på ændring af loven om skattefri afskrivninger — vil jeg gerne sige, at afskrivninger jo ikke i sig selv er skattefrihed; det synes overset af høje ministre, når de i den senere tid har talt om disse ting. Afskrivninger betyder jo kun en forskydning af beskatningen inden for en vis periode. Jeg kan ikke være enig i, at der heri skulle ligge nogen særlig fordel ud over dette, at man kan jævne ud, hvad der kan være rimeligt, når man har haft betydelige anskaffelser af driftsmidler af den ene eller den anden art.

Afskrivningen omfatter jo heller ikke mere end aktivets værdi, så der er ikke nogen særlig fordel forbundet dermed; det er et aktiv, der slides ned, efterhånden som det bruges. Man kunne tale om en særlig fordel, hvis man på samme måde, som man kan i andre lande, kunne afskrive mere end aktivets anskaffelsessum; så erkender jeg der ville være tale om en egentlig og måske meget betydelig fordel.

Jeg kan derfor ikke lide, at man taler om udnyttelse af reglerne, hvis der i „udnyttelse“ ligger en antydning af den betydning af ordet, som man giver det en gang i mellem. Man har lov til at udnytte alt i denne verden, men når man bruger ordet udnyttelse, er det ofte med en antydning af, at man gør noget, som man egentlig ikke burde gøre. Her kan jeg altså ikke følge den højtærede finansminister. Jeg mener, at erhvervslivet har et rimeligt krav på at have de afskrivningsregler, som

[Hagen Hagensen.]

det er nødvendigt for det at have for at kunne følge med i den udvikling, der foregår, og som ikke mindst vi har så hårdt brug for at følge med i, hvis vi skal holde vore eksporterhverv konkurrencedygtige i forhold til udlandet.

Der har i den senere tid været talt en hel del om afskrivningsregler, og for den sags skyld kan man jo sige, at de foreliggende lovforslag egentlig er et yderst beskedent resultat af alt det, der har været talt om. Den højtærede finansminister har ikke skylden herfor, for han har jo sagt, at han ikke vil stille ændringsforslag om de generelle afskrivningsregler, og at dette er regeringens standpunkt. Øjensynlig har dette standpunkt ikke været delt af et enkelt af regeringens medlemmer, men han er vel senere blevet overtalt til at følge trop.

Det er altså det beskedne resultat, der er kommet ud deraf: to forslag om ændringer i afskrivningsloven, det ene vedrørende automobiler — for stort set er der jo ikke tale om andet, der hører ind under afskrivningsloven. Der kan være tale om motorbåde eller visse andre driftsmidler, der ligger på kanten deraf, men stort set er der ikke tale om meget andet end automobiler. Man har endog måttet vise en vis opfindsomhed ved i bemærkningerne at henlede opmærksomheden på, at inventar i sommerhuse, der delvis lejes ud i en del af perioden og i øvrigt bruges af ejeren, hører til denne blandede gruppe af driftsmidler.

Nu vel, vi har en gruppe i afskrivningsloven, som omfatter alle driftsmidler, der udelukkende benyttes erhvervsmæssigt. Det er allerede af en tidligere æret ordfører i dag påpeget, at denne gruppe nu ikke længere kan holdes ren, hvis det fremsatte lovforslag bliver til lov. Forholdet er jo det, at man må regne med, at efter lovforslaget skal enhver bil, der hører til gruppe I i afskrivningsloven, og som tidligere har været ført sammen med alle andre driftsmidler, for eftertiden føres på en særskilt konto og særskrivnes med en anden procent end den, der er den gældende i øjeblikket. Hermed gør man et afgørende brud på den forenkling, som afskrivningsloven var udtryk for og er udtryk for: det forhold, at man kan

afskrive efter saldometoden under ét og ikke behøver at føre særkonto for de enkelte driftsmidler, der benyttes udelukkende erhvervsmæssigt.

Det er klart, at der for biler, der er anskaffet som direktionsvogne eller måske af en erhvervsdrivende, der mener at have særligt behov for at have en særlig flot og fin vogn, i enkelte tilfælde kan være sket en udnyttelse af reglerne i den betydning, som jeg formoder den højtærede minister har ment man har udnyttet afskrivningsreglerne på med hensyn til sådanne biler — den højtærede minister har valgt en skriftlig fremsættelse, hvorfor man ikke har kunnet høre tonefaldet ved ordet udnyttelse. Derom vil jeg gerne sige, at jeg er ikke ganske uenig med den højtærede minister i, at man måske skulle have en vis overgrænse for, hvad man kan regne for rimeligt til anskaffelse af en bil, men jeg mener ikke, det er nødvendigt af den grund at ændre lovgivningen. Der er en ganske god norm for disse ting i den statsskattelov, vi har, og som siger, at driftsudgifter er, hvad der er nødvendigt for at sikre, erhverve og vedligeholde indkomsten, og ud fra denne bestemmelse må man også kunne fastsætte, i hvilket omfang der skal kunne ske afskrivning af biler. Underordnede ligningsmyndigheder har gjort forsøg på at lægge disse retningslinjer. De er ikke blevet fulgt af landskatteretten, men der er da mulighed for, at man kan tænke sig praksis ændret, ellers har den højtærede minister jo mulighed for at løfte en sådan landsskatteretskendelse op til prøvelse for ordinære domstole.

Først og fremmest vil jeg sige om forslaget om bilerne, at det betyder ingen forenkling, tværtimod. Det forhold, at man vil ændre afskrivningsprocenten, betyder om overhovedet noget, så kun ganske lidt. Forholdet er det, at når man er nået ned til mellem det 4. og 5. år og går videre derfra, så bliver afskrivningsprocenten efter saldometoden på 20 pct. fra og med det 5. år større, end den er efter 30 pct.-metoden, når den benyttes fuldt ud. Så alt det, der kan være tale om, efter at man er nået ned til en afskrivning efter det fjerde års ca. 17 pct., er spørgsmålet om, hvor hurtigt 17 pct. af anskaffelsessummen for et automobil skal kunne afskrives. Jeg må holde for, at det er overflødigt at lave ændringer

[Hagen Hagensen.]

i lovgivningen her, og holde for, at vi kan klare det med de forhåndenværende regler, som statsskatteloven indeholder.

Når man taler om, at afskrivningsperioden for bygninger på landet, der er over 80 år gamle, skulle forlænges fra 10 til 20 år, kunne der også være grund til i denne forbindelse at spørge, om det ikke var rimeligt, at gøre afskrivningsperioden på 80 år kortere for en række ejendomme. Det er da ting, man kan se på, og det må vi søge klarlagt i det udvalg, der forventelig bliver nedsat.

Spørgsmålet om afskrivning af faste ejendomme afhænger jo udelukkende af, om man kan regne med, at ejendommen bevarer sin værdi gennem almindelig vedligeholdelse. Kan den ikke det, gives der adgang til afskrivning. Jeg vil da gerne, når spørgsmålet er bragt på bane gennem ministerens lovforslag, rejse det spørgsmål, om man ikke også skulle kigge på afskrivningen på ejendomme af anden art end dem, der hører landbruget til. Der er en lang række ejendomme, hvor der måske kunne være tale om at se på, om der var afskrivningsmuligheder og -basis. Jeg tænker ikke mindst på ejendomme, hvor der er indrettet butikker, men jeg tænker også på visse lager- og fabriksejendomme. Den sidste tids drøftelser vedrørende bl. a. en række tekstilvirksomheder, hvor praksis dog nu synes at blive noget mere rimelig, end det så ud til en overgang; kunne begrunde, at man så på disse regler. Fra det konservative folkepartis side er der ikke ønsket om ændringer af afskrivningsloven, og der er ingen sympati for de regler, som den højtærede minister foreslår med hensyn til andet afsnit i lovforslaget. For så vidt angår de foreslåede ændringer for bygningers vedkommende, vil vi kigge på landbrugsejendommene i forbindelse med drøftelse af andre bygningsafskrivninger.

En ting forekommer mig imidlertid at være forkert. Det er, hvis man vil give skærpende skattelove tilbagevirkende kraft, og det kommer man til på to måder gennem det foreliggende lovforslag. Den ene er, at man simpelt hen i lovforslaget siger, at det skal gælde for alle, der har købt efter 1. januar i år, og der er jo altså nogen, der har købt allerede i de første måneder af

året. Den anden er for så vidt værre. Saldo-metoden betyder, at man har indrettet sig på en ganske bestemt afskrivning af alle driftsmidler under ét. Det kan man ikke længere gøre, og det indebærer, at man med en ændring af afskrivningssatsen kommer ud for en skærpelse, som jeg altså ikke synes man skulle komme ud for. Der må være ro over tingene, der må ikke alt for ofte ændres på afskrivningsregler. Jeg finder, at der ikke er nogen grund til at ændre afskrivningsreglerne. I det korte tidsrum, de har virket, har de stort set vist sig at virke forholdsvis tilfredsstillende.

Hvad angår forslaget til ligningslov, vil jeg gerne sige, at jeg betragter det som det årlige oplæg fra den højtærede minister til at tage de forhold op, som man mener der nu vil være at se på. Må jeg, idet jeg forlader afskrivningslovforslaget, have lov til at trække en enkelt ting frem fra ligningslovforslaget, nemlig dets § 1, nr. 2, hvor det siges, at ved formueopgørelsen skal man ansætte anskaffelsessummen for biler, der er tale om, med fradrag af de foretagne skattefri afskrivninger. Jeg vil gerne spørge, om det er meningen, at man vil ændre den regel, man har haft om, at man over formuen kan afskrive endog privat benyttede biler med 15 pct. årlig. Det kunne se ud, som om man vil det. Det kan jeg næppe tænke mig er meningen, men jeg vil gerne have det opklaret, og det kan måske gøres under udvalgsbehandlingen.

Om lønmodtagerfradraget og dets forhøjelse vil jeg sige, at dette spørgsmål også er rejst af det konservative folkeparti. Med styrke gjorde vi det forud for valget i september i fjor, og vi har sympati for tanken om en virkelig ajourføring af lønmodtagerfradraget, der længe, måske for længe, har stået på det samme beløb. Det er også rigtigt, som det er sagt i bemærkningerne, at forhøjelsen i et vist omfang betyder forenkling i ligningen, idet et sådant standardfradrag indeholder flere af de nuværende små fradrag, man ellers skulle sidde og regne med.

Det er nævnt, at der er kommet ønske fra fiskerne om at få et generelt fradrag. Vi vil se velvilligt på dette spørgsmål, på samme måde som vi gjorde det med ændringen af befodringsfradraget i fjor, der jo

[Hagen Hagensen.]

også kom fiskerne til gode, men vel først og fremmest var inspireret af den henvendelse, vi fik fra deres side.

Med hensyn til Grønlandsarbejderne vil jeg udtale min beklagelse af, at det endnu ikke er lykkedes at komme frem til et forslag, men jeg vil samtidig erkende, at det er et meget vanskeligt spørgsmål. Det er jo ikke blot skatteteknik, det drejer sig om dér, det er helt andre ting; som den højtærede ministers kollega har med at gøre, spørgsmål om, hvordan man i det hele taget skal klare forholdene i Grønland. Jeg vil gerne føje til, at når spørgsmålet om Grønlandsarbejderne kommer til løsning — og det vil forhåbentlig ske inden så overvældende længe — vil vi meget gerne i denne forbindelse også søge at få klaret andre forhold vedrørende bl. a. unge, som er under uddannelse i udlandet, og som vender hjem efter en kortere periodes forløb. For begge disse grupper og for resten for andre, der har været borte fra landet i kortere tid, har vi en praksis, som i tilfælde, der kunne synes at være lige, vist ofte falder forskelligt ud. Jeg ved godt, at den normale regel er, at man skal have været borte fra landet i 3 år, for at man ikke skal blive efteransat i skat, men for de unge, der rejser ud, ligger praksis på en anden måde. Jeg synes, der er grund til at se på det i forbindelse med Grønlandsspørgsmålet.

Jeg vil spørge den højtærede finansminister, om ministeren i dag eller senere i udvalget kan give oplysninger om, hvorledes de nye regler, der er fastsat af ligningsrådet med hensyn til kursfastsættelse for aktier, der ikke er noteret på børsen, har virket. Som ministeren måske erindrer, udsendte ligningsrådet ganske få dage efter, at ministeren i fjor havde trukket sit forslag om ændringer tilbage, nye regler for, hvorledes kurserne skulle beregnes, og jeg vil da gerne spørge om, hvilke erfaringer der er indhøstet om den metode, der nu bruges, og om den har givet anledning til indsigelser og undersøgelser i et betragteligt antal tilfælde.

Endelig er der forskellige forhold vedrørende bidragspligt over for børn og andre, som det vil være rimeligt at rejse under udvalgsarbejdet, og jeg skal sluttelig blot gøre en enkelt bemærkning om det standardfra-

drag, der gælder for en- og tofamiliehuse, som jeg ikke synes giver en rimelig måde at gøre disse ting op på. Jeg vil gerne have klaret, om man kunne tænke sig en udvidelse i visse tilfælde, fordi der bl. a. kan være arbejder, som ikke kan afholdes inden for de 1½ pct. af den gældende ejendomsværdi, der er maksimum. Jeg tænker f. eks. på arbejder med kystsikring, og jeg tænker også på tilfælde, der kan forekomme, hvor man har udført forbedringer på en ejendom og dette endnu ikke har givet sig udtryk i en ændret ejendomsværdi. Dér har man stadig væk kun de 1½ pct. af den gamle ejendomsværdi, medens man skattemæssigt, hvor det drejer sig om indkomsten, benytter ejendomsværdien plus de afholdte forbedringer.

Alt i alt vil jeg tilsige medvirken i udvalget til at drøfte tingene, der er nævnt her, og andre ting, der vedrører ligningsloven, og til i det omfang, det er rimeligt og nødvendigt, at drøfte afskrivningsforhold, men samtidig må jeg sige, at vi ikke kan se begrundelsen for, at man overhovedet skal ændre afskrivningsloven.

Baunsgaard: I en tid, hvor man drøfter fremskaffelsen af mellem halvanden og to milliarder i ekstraskatter, og hvor man drøfter mulighederne for at finde en bedre balance imellem stigningstakten i forbrug, investering og produktion, forekommer det mig naturligt, at man også må tage de afskrivningsregler med i sine overvejelser, der gælder for forskellige former for investering m. v. i erhvervslivet. Jeg kan altså for så vidt acceptere, at regeringen og den højtærede finansminister fremsætter forslag, der netop tager sigte på at kunne drage dette område med ind i vurderingen.

Jeg må sige, at de to områder, man har fundet frem, vel nærmest er karakteriseret ved, at det ene vækker stor interesse og har lille betydning, og at det andet endnu ikke har vakt så stor interesse, men kan risikere at få stor betydning. For det er klart, at det må være psykologisk uheldigt, ja, man kan vel endog sige i visse tilfælde udfordrende, at man i en tid, hvor man skal skaffe så store ekstra skattebeløb ind, giver mulighed for skattefri afskrivninger på biler, der bærer mere end almindeligt luksuspræg bedømt med almindelige menneskers øjne. Men noget stort provenu skal

[Baunsgaard.]

der næppe ventes til finansministeren som følge af en sådan ændring. Jeg vil dog mene, at det er rimeligt i dette tilfælde at tillægge den psykologiske synsvinkel så stor betydning, at jeg kan tillsige en drøftelse af dette forslag, der bærer præg af velvilje.

Angående en ændring af afskrivningsreglerne for ældre bygninger har jeg og mit parti en fornemmelse af, at afskrivningsreglerne måske er vel gunstige, men jeg må uden forbehold sige, at jeg tror, der her som så mange andre steder vil være brug for et virkeligt forsøg på en tilbundsående drøftelse i et udvalgsarbejde om virkningerne af en sådan ændring. Det er virkninger, som jeg i hvert fald må erkende ikke på forhånd at kunne overskue fuldt ud. Også her vil der være grundlag for, at vi fra vores side går ind i en positiv drøftelse af berettigelsen af en sådan ændring.

Når vi alligevel skal til at drøfte afskrivningsregler, er der et par andre forhold, jeg gerne vil gøre opmærksom på. Ved siden af den almindelige indflydelse, afskrivningsreglerne kan have på det øjeblikkelige klima og den økonomiske aktivitet, er det meget vigtigt, at man tilstræber lighed imellem de forskellige erhvervsgrupper med hensyn til afskrivningsreglerne. Jeg er imidlertid ikke sikker på, at man med rette vil kunne hævde, at der ligger en sådan krystalklar bestræbelse i vore afskrivningsregler i retning af en ligestilling imellem de forskellige erhvervsgrupper. Jeg tror for mit vedkommende, at vi er kommet til ubevidst eksempelvis at stille den almindelige detailhandler ringere end de større erhvervs virksomheder, når det drejer sig om afskrivning på erhvervsjendomme. Jeg tror, vi skulle tage dette ind i vurderingen af spørgsmålet om afskrivningsreglerne for butiksejendomme, hvor jeg har en fornemmelse af, at man har regler, der ikke stiller den almindelige detailhandler helt lige med de større og mere moderne supermarkeder. For mig er det i hvert fald afgørende, at man her tilstræber lighed.

Hvad angår det andet forslag, lovforslaget om ændringer i ligningsloven, erkender det radikale venstre, at der nu er gået så lang tid, siden vi sidst fastsatte lønmodtagerfradraget, at der formentlig er sket en prisudvikling, som gør det rimeligt at

regulere dette beløb. Om det så skal reguleres nøjagtig til en fordobling af det hidtidige, vil vi jo, håber jeg, kunne finde frem til ved en drøftelse i udvalget. Men mere principielt må jeg sige, at jeg finder det uheldigt, at man fra regeringens side plukker enkeltheder ud af skattelovgivningen, når man i øvrigt — sådan har jeg forstået den højtærede finansminister — også fra regeringens side er indstillet på, at vi snarest skal i gang med drøftelsen af en egentlig skattereform. Jeg tror, det for disse drøftelser havde været hensigtsmæssigt, om man havde gemt dette forslag, så det kunne bedømmes i en større sammenhæng og bedømmes sammen med de bestræbelser, vi i øvrigt skal i gang med i retning af en egentlig reform af den direkte beskatning. Vi erkender fra det radikale venstres side, at der kan være et behov for at ændre lønmodtagerfradraget, men jeg tror på den anden side, at det vil være hensigtsmæssigt, at vi gemmer så mange som muligt af disse ændringer, til man kan se dem i sammenhæng med, hvad vi i øvrigt måtte tilstræbe i den skattereform, alle erkender behovet for og formentlig også nødvendigheden af.

Aksel Larsen: Jeg tror ikke, det kan forbavse nogen, når jeg på mit partis vegne siger, at vi er særdeles tilfreds med de to lovforslag, der foreligger. Hermed være ikke sagt, at vi ikke kunne tænke os, at de havde været mere omfattende, men det forekommer os, at det er udmærket, hvad man her foreslår. Det er begyndelsen til en udvikling på disse områder, som vi kun kan være tilfreds med.

Vi har, som man ved, bestandig været af den mening, at afskrivningsreglerne i skattelovgivningen er for lempelige. Vi har påpeget, at de sikkert på visse områder burde strammes adskilligt, og at de på andre områder burde gøres variable, idet vi ikke kan indse, at det er nødvendigt at have samme afskrivningsprocent over det hele. Der bliver jo også fra regeringens side gjort en begyndelse her.

Forslaget om, at de såkaldte direktionsbiler ikke må afskrives på basis af en højere anskaffelsesværdi end 35.000 kr., forekommer os ualmindelig sobert og rimeligt. Dette så meget mere som jeg selv har fremsat tanken om noget sådant, da vi havde

[Aksel Larsen.]

skatteforhandlinger i efteråret. Jeg ved godt, at der er dem, der ligesom visse ordførere synes, at det er en grov uretfærdighed, der bliver begået imod de firmaer, der har været i stand til at stille direktionsbiler til rådighed for det ansatte personale, men jeg har svært ved at indse, at sådan snak har noget på sig.

Sådan snak bliver ikke alene fremført her i folketinget, den bliver også fremført andetsteds. Jeg har set i et københavnsk dagblad, Politiken fra i tirsdags, at en civilingeniør, Søren Thygesen, har fået meget bange anelser i anledning af forslaget. Jeg vil gerne have lov at citere slutningen af hans lille artikel, hvori han skriver, at

„for fremtiden vil det kun være de socialdemokratiske ministre, der kan køre i de meget store vogne, biler, der er indkøbt for borgernes penge, som er inddrevet i skat under trussel om udpantning fra den 4. i måneden. Magtens sødme kandiserer. Her kommer kongerne!“

Hr. civilingeniør Thygesen tager totalt fejl. Han tror, at den ganske beskedne lovændring, der er fremsat forslag om, vil bevirke, at det forbydes firmaerne at købe biler, der koster mere end 35.000 kr. De må gerne købe biler, der koster mere end 35.000 kr.; det er der ingen der forbyder; men de kan blot ikke afskrive i forhold til et beløb, der er større end 35.000 kr. Det forekommer mig i allerhøjeste grad påkrævet at få en sådan reform. Når også de konservative er ked af det, kan jeg da sige til dem, at mig bekendt har man en tilsvarende ordning i England, hvor grænsen ikke er 35.000 kr., men 1.000 £, der omsat i danske penge svarer til 20.000 kr.; men det hænger sammen med, at man ikke i England har den omsætningsafgift på motorkøretøjer, som vi har herhjemme, så de 20.000 kr. i England svarer nogenlunde til 35.000 kr. herhjemme. Når man i England kan have en sådan ordning, gennemført af en konservativ regering, kan jeg ikke forstå,

hvordan de konservative kan blive så forskrækkede herhjemme.

Man har sagt noget om, at det ikke lyder godt, at der tales om udnyttelse af afskrivningsreglerne; men jeg har ikke noget imod at tilslutte mig den opfattelse, at disse afskrivningsregler bliver udnyttet på en måde, som ikke burde være tilladt, og kan man forhindre noget af den uberettigede udnyttelse på dette område ved en ændring af loven som her foreslået, synes jeg kun, det er godt.

Jeg kan også tilslutte mig den anden del af lovforslaget om ændring af loven om skattefri afskrivninger, der vedrører afskrivning på ældre bygninger. Det forekommer mig virkelig urimeligt, at de skal kunne afskrives på 10 år. Det må være fuldkommen berettiget at sige, at afskrivningsperioden skal være 20 år.

Lad mig så tilføje, at jeg håber, at regeringen vil gå videre ad den vej, den nu er ved at slå ind på, så vi kan få kigget også på andre afskrivninger. Jeg har forstået, at der i første omgang vil blive tale om afskrivning på lagerbeholdninger, og dér kan man jo godt forsvare de nu tilladte afskrivninger med, at man i grunden ikke sparer i skat, men kun skyder det ud. Men dette turde være en sandhed med modifikation.

Medens vi nu beskæftiger os med bilerne, så lad os se på, hvordan det er med brugtbilhandelen. I november-december måned var det meget svært at købe en brugt bil hos københavnske brugtbilfirmaer; ja, man kunne måske godt få en reel aftale om køb af én, men slutsedlen skulle helst dateres 1. januar, for at der kunne blive en passende afskrivning på brugtbilforhandlerens større eller mindre lager. Hvis det ikke var en større forhandler, men én, der havde en 30-40 biler, kunne han afskrive en 6.000-7.000 kr. på hver af bilerne og dermed bringe sin indkomst for 1964 ned under nulpunktet, så han overhovedet slap for at betale skat. Jeg tror ikke,

[Aksel Larsen.]

man kan tage disse penge ind i skat senere, for næste år har han måske et endnu større lager af brugtbiler og kan foretage samme kunststykke.

Nå ja, dette siger mig, at det er fuldkommen rimeligt, at man i første omgang går videre og får nedsat afskrivningsprocenten for lagerbeholdninger; men jeg tror også godt, man kan gå dertil, at man ned sætter afskrivningsprocenten i almindelighed for driftsmidler, men så graduerer den af hensyn til driftsmidlernes betydning og af hensyn til den pågældende produktions samfundsøkonomiske betydning.

Hvad angår forslaget til lov om ændring i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten, da er det jo, bortset fra den lille bestemmelse, der er nødvendig af hensyn til direktionsbilerne, et forslag om at fordoble lønmodtagerfradraget. Det er vi meget taknemlige for at regeringen har foreslået; vi er meget taknemlige for, at man så ekspedit holder det halve løfte, vi fik i efteråret, og at man i anledning af, at man i efteråret kun gav et halvt løfte, nu holder det dobbelt. Vi foreslog jo i efteråret, at man skulle indføre en sådan ændring, men vi vovede ikke at gå længere end til, at lønmodtagerfradraget burde være ikke 400 kr., men 600 kr. Nu kommer regeringen og foreslår 800 kr., og den skal ikke få nogen onde ord fra os, fordi den kommer med overbud, det skal være den så velsignet tilladt; og den skal naturligvis også have lov til alligevel en anden gang at angribe os, hvis vi kommer med noget, regeringen synes er overbud, for når to gør det samme, er det som bekendt ikke det samme, i hvert fald ikke set fra en socialdemokratisk regerings synspunkt.

Det er fuldstændig rigtigt, at som priserne er steget og lønniveauet forandret, er en forhøjelse af lønmodtagerfradraget påkrævet, og vi kan altså tilslutte os, at man sætter det til 800 kr. Vi er ganske klar over, at man i sin tid har givet en eller anden formel motivering for lønmodtagerfradraget, men den reelle motivering er den, at skatteligningen er så lidet effektiv her i landet, at omtrent de eneste, der lignes temmelig effektivt, er lønmodtagerne. De har meget ringe muligheder for ved snyderi at fritage sig selv for betaling af

en del af deres skattetilsvær, og så må man tilgodese dem med et specielt lønmodtagerfradrag. Det er i hvert fald et socialt synspunkt, vi kan forstå, og der er rimelighed i det, så længe skattelovgivningen er så dårlig, som den er; men jeg håber ganske vist, at vi engang må nå frem til en skattelovgivning og en administration af skattelovgivningen, så den slags ikke bliver nødvendigt.

Det er jo rigtigt, at skatteligningen ikke er effektiv nok, og det er også rigtigt, at det er, fordi ligningsmyndighederne er overbelastede; men de er overbelastede, fordi skattelovgivningen er så indviklet, som den er, og hvis man vil nå et virkeligt fremskridt dér, og hvis man overhovedet vil tale om en skattereform, skulle man se at få ophævet bestemmelsen om retten til fradrag i selvangivelsen for betalt skat. Også hvad det angår, har vi et tidligere, mere end halvt løfte fra socialdemokratiets ordfører, det ærede medlem hr. Peter Nielsen, og jeg går stadig væk og venter på, at man fra den side skal komme med et forslag, når man er så uvillig til at gennemføre, hvad vi foreslog i så henseende. Det er skattefradragetsreglen, der gør hele skattelovgivningen så uendelig kompliceret. Den overbelastar skattemyndighederne, og den gør det sværere at få en effektiv skatteligning, og derfor bør vi af med den.

Lad mig samtidig sige om andre fradrag, herunder transportfradraget, at egentlig er vi modstandere af alle disse fradrag. Det er jo kun indsugning af en pille, som man mener smager bittert. Folk skal synes, at det ikke er så forfærdelig galt med selvangivelsen, med beskatningen og beskatningsprocenterne, når de kan foretage disse og hine fradrag. I det omfang disse fradrag er så generelle, at næsten alle kan foretage dem, kan man lige så godt ophæve dem. Sådan noget som transportfradraget kan i hvert fald give alle mulige bryderier både for de enkelte skatteydere og for skattemyndighederne, og vi tror, det var bedre, hvis man havde en mere enkel skattelovgivning, så vi kunne undvære dette og andre fradrag. Jeg er klar over, at vi ikke kan det, før vi får forenklet skattelovgivningen; men så lad det være sagt med det samme: så bør man føle sig animeret dertil.

[Aksel Larsen.]

For øvrigt må jeg sige, at når regeringen nu kommer og i forbedret form genfremsætter et af de lovforslag, vi fremsatte i efteråret, og som man dengang ikke var så villig over for, må jeg spørge, hvorfor man ikke også kommer med den anden halvdel af vort lovforslag og interesserer sig for hustrufradraget. Jeg ved meget vel, at regeringen har lovet, at den vil løse problemet om sambeskatningen. Men det lovforslag, den er kommet med herom, har den selv karakteriseret som noget, der ikke kan praktiseres, så det har lange udsigter med at nå til et resultat. Ja men når man erkender, at der er et problem, må man desværre se at klare sig med lapper, indtil problemet bliver løst, det være sig om et par år eller ad åre. Derfor synes jeg, man skulle overveje, om man ikke selv vil fremsætte et forslag herom eller gennemføre det lovforslag, vi tidligere har fremsat om, at fradraget for udearbejdende hustruer skulle fordobles til maksimalt 4.000 kr.

Ja, det er de bemærkninger, jeg har til de to lovforslag. Vi kan tilsige absolut velvilje, og vi vil håbe, at de må blive gjort til lov meget hurtigt, så vi har sikret i hvert fald disse beskedne fremskridt, og så folk i god tid, forinden de skal skrive selvangivelse næste gang, ved, hvor de er henne.

Johan Asmussen: Hvis det ikke er alt for svært for den højtærede finansminister i det hele taget at glæde sig over tilslutning fra socialistisk folkepartis side, kan ministeren jo glæde sig over den sidste ærede ordførers begejstring over det foreliggende lovforslag om afskrivningsreglerne. Men bortset fra det kan man ikke påstå, at man har indtryk af, at lovforslaget vil blive båret frem gennem tinget på en bølge af tilslutning. Jeg vil næppe afsløre noget overraskende ved at sige, at vi i hvert fald ikke agter at hjælpe til.

Jeg har i den senere tid et par gange haft den glæde at have anledning til at udtrykke anerkendelse for forslag fra netop den højtærede finansministers side, når det drejede sig om forenklinger inden for dette område og afskaffelse af urimeligheder. Men den højtærede finansminister, der jo undertiden har været lidt betænkelig netop ved denne tilslutning, synes åbenbart, at nu skal det

også have en ende. Det er det altså ved at få, for nu begynder man at gå den modsatte vej; nu holder man op med forenklingen, og nu begynder afviklingen af de forenklinger, vi tidligere har fået.

I bemærkningerne er der en enkelt sætning, der har slået mig som ret interessant, rent generelt, og det er en udtalelse om, at de gældende afskrivningsregler i loven ikke skelner mellem de mere eller mindre ønskelige investeringer. Der har man i og for sig i en nøddeskal noget meget centralt. Der ligger heri som en ganske uskyldig selvfølge, at der er tale om noget, der hedder ønskelige investeringer, og det vil altså sige investeringer, som ønskes fra statens, fra samfundets side. Ja, det er i al enkelhed noget af det, vi kalder socialisme. Vi mener noget andet. Vi mener, at folk selv skal have lov til at finde ud af, hvordan de vil investere, og det er på samme måde i al enkelhed liberalisme.

Hvad de to enkelte afdelinger, om jeg så må sige, af afskrivningslovforslaget angår, vil jeg først med hensyn til nedsættelsen af afskrivningsprocenten fra 30 til 20 sige, at rent generelt er det en yderligere belastning af erhvervslivet. Derfor finder vi, at det ikke er det, man skal ind på i øjeblikket. Det er en helt anden indstilling over for erhvervslivet, der er brug for nu.

Man har i pressen set anført, at det kunne være et argument, at en sådan nedsættelse fra 30 til 20 pct. var rimelig. Man har ment, at nedskrivningen, hvad angår bilerne, skulle være større, end prisfaldet var ved brug af vognene. Jeg tror, det er højest tvivlsomt, om dette gælder i noget større omfang. Jeg har i hvert fald bragt i erfarings, at der er visse områder, hvor det bestemt ikke gælder, f. eks. for hyrevogdenes vedkommende. Under de nuværende forhold med 30 pct.s afskrivning kan det gå an det første år og det andet år, men når det tredje år kommer og vedkommende skal udskifte vognen, er der selv med den gældende afskrivningsprocent meget ofte tale om et betydeligt tab, og hvis man nu vil gå ned til 20 pct., vil det give helt urimelige resultater for i hvert tilfælde kategorien hyrevogne. Dette forhold gælder særlig i provinsen, fordi der dér er væsentlig mere tomgang end i København. For øvrigt behøver man ikke at gå længere uden for København end til Virum og Sorgenfri,

[Johan Asmussen.]

hvor det er et problem for hyrevognene, at de f. eks. — det hørte jeg så sent som i formiddags — kan have 15 ture ind til København på en dag og kun én gang have passagerer med tilbage.

Det er sådanne ting, der spiller ind ved vurderingen af, hvilke resultater sådanne regler kan medføre. Noget ganske lignende gælder for øvrigt udlejningsforretninger; der er jo et ganske betydeligt slid på de vogne, de har, og de vil få meget svært ved at klare det, hvis afskrivningsprocenten skal sættes ned, sådan som det er foreslået.

Så er der ideen med de 35.000 kr. Det er jo igen et udslag, som vi så ofte ser det, af tankegangen om, at vi bare skal tænke på et tal. Hvordan vi kommer frem til tallet, er forholdsvist underordnet. Vi har ikke noget kriterium, vi har ikke noget logisk udgangspunkt, og derfor når vi heller ikke til noget logisk resultat. Vi tænker bare på et tal, og man er altså i denne situation kommet til 35.000 kr., og man siger, at for over 35.000 kr. må man ikke afskrive. Man kunne måske af mange forskellige grunde have den opfattelse, at man her i landet skulle lade være med at køre i store vogne. Det kan der måske siges et og andet for, men så må det i hvert fald gælde for alle. Vil man modvirke store vogne, må bestræbelserne gælde alle, og man må begynde et eller andet sted. Hvor skal man begynde? Hvis man spørger skatteyderne rundt omkring, eller hvem man nu spørger, tror jeg ikke, det ville være så forfærdelig svært at finde ud af. Skal man begynde på noget i den retning, må det vel først og fremmest være de højtærede ministre, der lægger for. Så kunne andre måske også nok bedre finde sig i en sådan tendens. Men det er der ikke så megen fare for. Nej, vi kan ikke se, at der er nogen mening i et sådant udslag af det misundelseskompleks, man opelsker, noget, der for øvrigt er blevet brugt ofte i den senere tid — måske også blevet misbrugt.

Det korteste udtryk for dette synspunkt er i grunden blevet givet for nogle dage siden i Information, som skriver, at det ikke kan blive en samfundssag at diktere, om direktøren for en af landets største industri-virksomheder skal køre i en Fiat 500 eller i et amerikansk dollargrin. Det kan ikke

være en samfundssag at diktere noget sådant. Det er vi ganske enige i.

Man kan spørge sig selv: hvordan hitter man på sådan noget? Det er vist allerede blevet antydnet af en af de andre ærede ordførere. Sagen er åbenbart den, at det er et enkelt — i manges øjne provokerende — eksempel i fjernsynet for nogen tid siden, som har sat tankerækken i gang. Bortset fra at den pågældende jo kommer af med et kæmpebeløb i omsætningsafgift og andre skatter, skal han imidlertid nok — som det hedder — finde ud af det. Hvorfor skal det bevirke, at andre skal gå i snor og kravlegård, andre, som ud fra ganske naturlige og forretningsmæssigt betonedede synspunkter ønsker at anskaffe sig en vogn i et vist prislag? Måske ville de endda egentlig helst være fri, fordi de synes, at det er nemmere at køre rundt i en lille vogn, men føler sig af et eller andet hensyn forpligtet til, om jeg så må sige, at lægge sig fast i en højere klasse.

Jeg skal gøre en enkelt bemærkning om afskrivningsproblemet med hensyn til de gamle bygninger, hvor man vil fordoble tiden, d. v. s. halvere afskrivningsprocenten. Det vil jo i meget høj grad få virkning for landbruget, og vi mener rent ud sagt, at det er ikke tiden til at foretage nogen som helst dispositioner, der kan være til skade for landbruget.

Jeg kan her som på en række andre punkter ganske slutte mig til de udtalelser, der er fremkommet fra det ærede medlem hr. Foged og — med hensyn til gamle bygninger — navnlig fra det ærede medlem hr. Hagen Hagensen. Jeg kan også slutte mig til det ærede medlem hr. Hagen Hagensen's bemærkninger om afskrivning af andre ejendomme. Her kan det være på sin plads at have opmærksomheden henvendt på mulighederne for, at man også skal kunne afskrive på sådanne andre ejendomme.

Jeg kan ligeledes slutte mig til den betænkelighed, der er blevet rejst med hensyn til den til en vis grad tilbagevirkende kraft, der ligger i lovforslagene. Det bør man konsekvent undgå.

Det ærede medlem hr. Baunsgaard var også på dette område inde på betænkkeligheder med hensyn til den måde, hvorpå det ved afskrivning af gamle bygninger

[Johan Asmussen.]

kunne gå ud over ligeligheden. Vi kan altså helt slutte os til disse betæneligheder. Vi mener, det vil være forkert.

Hvad angår forslaget om at fordoble lønmodtagerfradraget, tror jeg, at tanken har været fremme før. Man kan ikke lade være med at spørge sig selv: skal der være valg i morgen, eller hvordan ligger det med det? Det vil jo nemlig glæde ganske overordentlig mange at få at vide, at de kan trække 800 kr. fra i stedet for 400 kr. Det er sådan noget, der glider ned — jeg kan ikke selv lide fedt flæsk, men der er nogen steder, hvor det glider let ned, har jeg ladet mig sige. Dermed vil jeg ikke sige, at vi på nogen måde er imod en ajourføring. Vi kan godt lide ajourføring og saglighed, og når der er fastlagt et udgangspunkt i skattemæssig henseende, er vi naturligvis helt indforstået med, at det også bliver ajourført. Det er det, der ifølge bemærkningerne er meningen med forslaget, og for så vidt det under udvalgsbehandlingen bliver dokumenteret eller — for ikke at være for streng — på rimelig måde sandsynliggjort, at en ajourføring er nødvendig, kan vi godt støtte det. Jeg føler mig dog ikke helt overbevist om, at det kan føre til en fordobling. For det første er prisniveauet dog vist ikke fordoblet siden 1952-53, da de 400 kr. blev fastsat, og dertil kommer en særlig betragtning. Dengang omfattede de 400 kr. jo bl. a. også alle befordringsudgifter, men længe efter — jeg har desværre ikke givet mig tid til at få fastslået, hvornår det blev indført — fik man jo indført den særlige regel om ret til fradrag af befordringsudgifter for befordring mellem hjem og arbejdssted. Det vil sige, at man i relation til de 400 kr. i 1952 allerede har givet en betydelig forbedring senerehen, og man kan derfor ikke direkte sammenligne de 400 kr. i 1952 med et eller andet tal, som vi når frem til i år. Jeg går imidlertid ud fra, at de ærede medlemmer, som nyder det privilegium at få lov til at arbejde videre med disse interessante spørgsmål i udvalget, nok skal finde frem til det rette på dette punkt. Der er altså et punkt; hvor vi nok vil kunne være med til en vis grad.

Det samme gælder det, der er kommet til udtryk, ikke i selve lovforslaget, men i fremsættelsen, med hensyn til fiskere, der

ønsker fradrag for søudstyr og merudgifter til kost. Jeg kan slutte mig til de udtryk for sympati, som er fremkommet fra det ærede medlem hr. Foged og vist også fra de øvrige ærede ordførere. Det samme gælder bemærkningerne om de skattemæssige konsekvenser af Grønlandsophold.

Når man så efter at have set på disse lovforslag og efter ydermere at have hørt de ærede ordførere vil prøve at danne sig et hovedindtryk, kan man ganske kort sige: disse lovforslag synes at være i fremragende grad overflødige, navnlig i betragtning af den styrke, med hvilken der i de senere måneder — populært sagt — er blevet råbt og skreget på forslag til løsning af de virkelig store problemer; for nu ikke yderligere at tælle på fingrene skal jeg nøjes med at sige skattereform. Når man tænker på, med hvilken styrke kravet har været fremført i stigende grad måned for måned — jeg skal ikke begynde at gå tilbage i årene eller citere, hvad den højtærede finansminister selv har lovet på det punkt — og man så ser, hvad det er, der foreslås, ja, når finansministeren kommer med lovforslag som disse, da må man spørge sig selv: hvad er i grunden meningen?

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg takker alle de ordførere, som har givet tilslutning til de foreliggende lovforslag, og jeg takker også de ordførere, som i større eller mindre grad har givet tilslutning.

Må jeg vedrørende forslaget om afskrivningsreglerne til indledning sige til det ærede medlem hr. Hagen Hagensen, at regeringen og jeg er helt enig med det ærede medlem i, at erhvervslivet, som det ærede medlem udtrykte sig, har et rimeligt krav på skattefri afskrivning; der er da heller ikke nogen, der vil søge at afskaffe den adgang til skattefri afskrivning, som findes. Der er tale om et par, det erkender jeg, mindre justeringer, men som helhed berøres afskrivningsreglerne ikke af forslaget. Jeg er ikke af den opfattelse, at afskrivningsreglerne i almindelighed kan være uden for diskussion, det kan de selvfølgelig ikke; man må have lov til med mellemrum at tage op til drøftelse, om man nu mener, reglerne virker på den måde, de skal, og om de i det hele taget har den rette udformning. Det problem har vi naturligvis overvejet i regeringen. Jeg tror, at det meget

[Finansministeren.]

vel vil være muligt at finde praktiske eksempler på, at de gældende afskrivningsregler har medvirket til at animere til investeringer, som måske samfundsmæssigt ikke er de helt rette, og man kunne meget vel opstille det spørgsmål, om man burde have ikke-ensartede regler. Men vore overvejelser er altså endt i, at vi ikke på dette punkt ønsker at foreslå nogen ændring.

Dette får mig til at gøre en enkelt bemærkning til det ærede medlem hr. Johan Asmussen, der mente, at hvis man prøvede på at overveje, om investeringer ud fra et samfundsmæssigt synspunkt var ønskelige eller ikke ønskelige, var man socialist, og hvis man bare overlod det til folk selv at bestemme, hvad de ville investere eller ikke investere, og altså ikke ud fra et samfundsmæssigt synspunkt ville give sig til at overveje det, var man liberalist. Jeg kan i og for sig meget vel anerkende disse definitioner og også dermed erkende, at så er jeg faktisk socialist, for jeg mener, det må være berettiget at vurdere ud fra et samfundsmæssigt synspunkt, om investeringer er ønskelige eller ikke ønskelige.

Må jeg til det ærede medlem hr. Peter Nielsen sige, at jeg har absolut intet imod, at vi i forbindelse med den udvalgsbehandling af ligningslovforslaget, som nu skal finde sted, overvejer spørgsmålet om formen for befordringsfradraget.

Det ærede medlem hr. Foged undrede sig over, at jeg havde tid til at besøge det, som det ærede medlem kaldte småtingsafdelingen. Ja, jeg skal måske gøre undskyldning for, at jeg også af egen drift besøger denne afdeling; nu og da er der jo ærede medlemmer, som tvinger mig til at besøge den. Der er måske i det mindste en enkelt af de ærede ordførere, der nu og da ulejlig mig derhen, så man vil måske have mig undskyldt, at jeg også selv en gang imellem aflægger et besøg uden at være foranlediget dertil af medlemmer af det høje ting. Jeg kan godt sige, at det, der er foreslået vedrørende afskrivning på biler, ikke har til formål at skaffe et større skatteprovenu — det vil utvivlsomt blive beskedent — men jeg synes, det er berettiget, bl. a. ud fra den tankegang, jeg gav udtryk for før, at bremse lidt på det incitament, der kan være til investering

i automobiler, og det er jo det, der er tale om her.

Nu taler man om, at det, der her foreslås, ikke betyder nogen forenkling af skatte-lovgivningen. Det må jeg erkende at det ikke gør. På den anden side tror jeg heller ikke, man skal overdimensionere det besvær, der kan ligge heri. I andre henseender er de ærede medlemmer ikke så bange for selv at foreslå lapper og ændringer, som ikke medfører forenkling. Det ærede medlem hr. Foged var i forbindelse med spørgsmålet om afskrivning på gamle bygninger inde på — og det var også andre ærede medlemmer — at der måske i det hele taget kunne være god grund til at se på reglerne for afskrivning på bygninger.

Det er jeg ganske enig med det ærede medlem i, og jeg er for tiden ved sammen med embedsmændene i finansministeriet at udforme et direktiv til det afskrivningsudvalg, som jo findes vedrørende en behandling af dette spørgsmål om afskrivning på driftsbygninger af forskellig art, herunder måske også lagerbygninger og butikksbygninger o. s. v., idet jeg synes, at de forhold, som findes i øjeblikket, ikke er fuldt tilfredsstillende. Om der så kan blive tale om udelukkende lempende ændringer eller der også skal være tale om skærpende ændringer, må vise sig ved den nærmere undersøgelse. Jeg vil blot hermed have sagt, at dette spørgsmål er taget op, og at jeg altså dermed erkender, at der er noget, vi må se på her.

Det ærede medlem hr. Foged gjorde straks opmærksom på, at der i forbindelse med lønmodtagerfradraget var tale om et provenutab. Ja, det kan jeg da ikke bestride, det undrer mig bare, at det ærede medlem synes at være forskrækket derover. Da jeg i efteråret fremsatte forslaget til udskrivningslov med et provenutab — ganske vist fremkaldt på en lidt anden måde — på 300 mill. kr., mente det ærede medlem nærmest, at det var et for lille provenutab. Jeg kan derfor ikke tillægge det argument nogen synderlig vægt. Jeg tror også, at både det ærede medlem og andre ærede medlemmer skal være lidt forsigtige med at tale om valgfornemmelser i denne forbindelse. Det ærede medlem behøver såmænd slet ikke at være bange, det er ikke noget sådant, der ligger bag. Sagen er ganske

[Finansministeren.]

enkelt den, at netop når vi forbereder en skattereform, som måske skal finde udtryk i udskrivningsloven for skatteåret 1966-67, er tidspunktet nu inde for at fremkomme med de ting, som vedrører ligningsloven. Man ville med rette kunne sige, at jeg havde forpasset tidspunktet, hvis et sådant forslag ikke var blevet fremsat inden den 15. marts.

Vi har jo — sådan opfatter jeg det i hvert fald — en slags aftale om, at den ligningslov, som skal gælde for skatteåret 1966-67, skal behandles i indeværende folketingsår, og hvis man altså ville have dette spørgsmål taget med i drøftelserne om en skattereform, er tidspunktet til at lægge det frem nu, og det er baggrunden for, at det er kommet på dette tidspunkt.

Jeg har mærket mig stillingen til ønskerne fra fiskernes side og er som tidligere bemærket rede til at forhandle derom.

Hvad angår beskatningen af folk, der arbejder i Grønland, regner jeg med forholdsvis hurtigt over for det udvalg, der måtte blive nedsat, at kunne fremsætte et ændringsforslag til ligningslovforslaget, således at sagen kan tages med; er der i den sammenhæng andre problemer end dem, der er blevet nævnt her, kan vi jo drøfte dem.

Det ærede medlem hr. Foged sagde, at de forslag, jeg har fremsat, var investeringshæmmende og forbrugsfremmende. De er investeringshæmmende, det håber jeg da de vil vise sig at være med hensyn til visse typer af automobiler. Jeg synes, det er rimeligt at begrænse den slags investeringer, og jeg ser gerne, at de midler, der ellers ville blive anvendt dér, bliver anvendt til andre investeringer; det vil der jo være mulighed for. Den tale om, at de investeringshæmmende, afskrækker mig altså ikke så meget.

Hvad angår spørgsmålet om det forbrugsfremmende — jeg går ud fra, at det ærede medlem her tænker på lønmodtagerfradraget — må det ses i sammenhæng med den samlede skattereform, vi når frem til. Før synes jeg ikke at man kan afgøre noget eller fælde en dom i så henseende.

Til det ærede medlem hr. Hagen Hagensen vil jeg sige, at skal der være andre regler end de nuværende for bilernes vedkommende, forekommer det mig bedst, at det bliver lovbestemmelser; det må vel siges

at være det sikreste. Der er ikke tale om at ændre den regel, som det ærede medlem omtalte angående afskrivning over formuen; det er ikke tilsigtet med dette forslag. Hvad angår reglerne for kursfastsættelse, som det ærede medlem også nævnte, håber jeg, vi kan vende tilbage til dette spørgsmål under udvalgsbehandlingen.

Spørgsmålet om standardfradrag for vedligeholdelse kan naturligvis også drøftes under udvalgsbehandlingen. Jeg håber bare, at man i hvert fald ikke vil foretage sådanne ændringer, at man kommer væk fra den forenkling, der i det mindste lå i denne foreslåede regel.

Jeg tror, at jeg hermed også har svaret det ærede medlem hr. Baunsgaard vedrørende problemet om bygninger; vi er altså rede til at se på disse ting. Jeg tror også, jeg har givet en forklaring på, hvorfor forslaget om forhøjelse af lønmodtagerfradraget er kommet nu. Der ligger heri ikke noget ønske om at plukke en skattereform i stykker, men om på rette tid at komme med de ting, der skal med.

Til det ærede medlem hr. Aksel Larsen vil jeg sige, at der jo er den forskel på det foreliggende forslag om lønmodtagerfradrag og det, det ærede medlem fremsatte i efteråret, at det ærede medlem med sit forslag tilsigtede, at det skulle have virkning for det kommende skatteår, og det mente vi ikke der var grundlag for. Det forholder sig anderledes for det følgende skatteår, idet vi regner med til den tid at kunne gennemføre en omlægning af beskatningen, der rækker noget videre. Når der ikke er stillet forslag om en forøgelse af hustrufradraget, hænger det ganske simpelt sammen med, at vi fandt det urimeligt i betragtning af, at man nu behandler disse problemer i forbindelse med lovforslaget om sambeskatningen.

Det ærede medlem hr. Johan Asmussen var inde på nogle betragtninger over, hvordan man var nået frem til den foreslåede størrelse af lønmodtagerfradraget. Jeg må erkende, at vi ikke har været inde i større udregninger. Jeg tror, at uanset hvilke forhold man ville inddrage i en sådan undersøgelse, måtte man til syvende og sidst alligevel fastsætte dets størrelse ved et skøn, og ved dette skøn har vi haft for øje, at der ligger en ikke ringe forenkling i

[Finansministeren.]

arbejdet for skattemyndighederne deri, at et lønmodtagerfradrag af den foreslåede størrelse opsuger, om jeg så må sige, et betydeligt antal mindre fradrag, som man derfor ikke behøver at behandle særskilt. Det er en af grundene, måske den væsentligste, til, at det er lagt så relativt højt, som jeg forstod det ærede medlem mente det var.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til fortsat velvillig behandling.

Føged: Vedrørende lønmodtagerfradraget, som ministeren på ny var inde på, kan jeg sige, at når det har forbavset os, at det er fremkommet på nuværende tidspunkt, er det bl. a. på grund af ministerens egne udtalelser i fjor den 26. maj 1964 — de står i Folketingstidende 1963-64 spalte 5472:

„Jeg har altså fundet — og jeg er enig med mine partifæller deri — at det var hensigtsmæssigt at udskyde sagen til løsning, som det blev sagt, i en større sammenhæng.“

Dette forslag vedrører alene lønmodtagerfradraget og er ikke led i en større sammenhæng. Det kommer som et løsrevet forslag på nuværende tidspunkt uden at have sammenhæng med noget. Der er f. eks. ikke fremsat forslag om, hvordan provenutabet på 110 mill. kr. skal dækkes ind. Ministeren har ikke udtalt noget som helst, der hænger sammen med noget.

Når ministeren derefter siger, at vi ikke ligefrem har været bange for skattelettelse, fordi vi har ønsket at opretholde det udskrivningslovforslag, som ministeren først fremsatte, må jeg sige, at ministeren bringer sig selv ganske godt i dækning, når han først kommer med udskrivningslovforslag, hvori der er en lettelse, og derefter med et, hvori der er en skærpelse, så har ministeren foreslået begge dele. Når ministeren sidste år i udvalget kom med et forslag om, at der skulle indføres et højere lønmodtagerfradrag, og i samme udvalg trak det tilbage og nu kommer med det igen, så har ministeren også været om ad det hele. Der er altså intet at pille ved, for ministeren har både haft skærpelser og lettelse, og så kan vi andre simpelt hen ikke være med i vognen.

Med hensyn til indvirkningen på investeringerne vil jeg gerne sige, at enhver ændring af afskrivningsreglerne i tilbagevirkende retning, uanset om det er en petitesse som disse biler, vil øge den uro og utryghed, hvormed erhvervslivet betragter afskrivningsområdet, og denne uro er til skade for investeringerne. De bliver usikre og måske derved urigtige. Det er vort syn på disse ting, at afskrivningsreglerne skal være så sikre og have så lang gyldighed som overhovedet muligt, at det ikke bliver den almindelige opfattelse, at man kan bevæge sig ud i noget, som senere hen pludselig ved en ændring af lovgivningen kan være helt forkert. Vi mener derfor, at ministeren har til opgave at tilvejebringe trygge forhold inden for afskrivningsreglerne, og vi finder, at der ved de foreliggende forslag er sket det modsatte.

Hagen Hagensen: Det er den højtærede finansministers bemærkninger om, at afskrivningsreglerne ikke skal være uden for diskussion, der får mig til at gøre en enkelt bemærkning, og navnlig fordi ministeren tilføjer, at spørgsmålet om, hvorvidt der skal være ensartede regler for afskrivning, måske skal tages op til drøftelse. Jeg synes, at det tjener til at skabe uro i erhvervslivet, hvor dette har brug for ro, når først den ene minister — nemlig den højtærede økonomiminister — taler om, at afskrivningsreglerne har været til stor gavn for opbygningen af produktionsapparatet, men at spørgsmålet nu er, om ikke erhvervslivet kan stå på egne ben, og derefter den højtærede finansminister på regeringens vegne siger, at der ikke påtænkes generelle ændringer af afskrivningsreglerne. Så kommer der disse enkeltheder, som vi behandler i dag, og i sit svar til ordføreren siger den højtærede minister, at afskrivningsreglerne ikke skal være uden for diskussion. Det skal de naturligvis heller ikke set fra menneskealder til menneskealder, men man må regne med, at forholdene lægges til rette på lang sigt inden for erhvervslivet, og jeg synes, man har krav på, at der er ro i længere perioder ad gangen. Den høje regering burde medvirke til, at der bliver en sådan ro.

Så må jeg — for det var vel møntet på mig — beklage, hvis jeg nu og da jager den højtærede finansminister ned i små-

[Hagen Hagensen.]

tingsafdelingen. Det gør jeg, og jeg tror såmænd, jeg vil blive ved at gøre det, selv om ministeren kan have mange andre gøremål, fordi der kan være grupper af folk, der mener, at de bliver gået for nær af den ene eller den anden skatteregel, og så vil jeg have lov til sammen med andre at pege på disse ting og undertiden få dem ændret — det er dog undertiden lykkedes på en række felter at få ministeren til at overveje og komme tilbage til sagen, hvorved man så har fået klaret tingene. I nogle tilfælde har jeg beklageligvis — som i går — ikke fået medhold, i alt fald ikke i første omgang.

Så vil jeg til slut sige en enkelt ting. Det ærede medlem hr. Johan Asmussen berørte spørgsmålet om ministerbilerne, som jeg også sagde nogle ord om uden for det høje ting i sidste uge. Jeg synes også, det ville være rigtigt, om denne grænse på 35.000 kr., der skal gælde for andre borgere, også kom til at gælde for ministre, og jeg kan da glæde mig over, hvis det bliver tilfældet, at se de højtærede ministre komme til at køre rundt i biler, der ved anskaffelsen kommer til at koste 18.191 kr., for det svarer til, at en borger skal betale 34.999 kr. for den vogn, han køber med skat på. Så billigt kan vi altså få ministerbilerne, hvis den grænse skal være gældende.

Finansministeren (Poul Hansen): Med henblik på de sidste bemærkninger kan jeg ganske bekræfte, at det ærede medlem nu og da rumsterer i småtingsafdelingen, selv om det måske var lidt store biler, det drejede sig om. Jeg kan — jeg ved ikke, om det kan virke noget beroligende på det ærede medlem — sige, at der i alt fald i den tid, jeg har haft med tingene at gøre, er fastsat en vis begrænsning med hensyn til de beløb, der kan anvendes til ministerbiler, så noget er der i alt fald sket i den retning. Jeg troede i øvrigt ikke, det var nødvendigt at diskutere det her, men på

den givne foranledning har jeg gerne villet give denne oplysning.

Jeg er aldeles ikke imod, at det ærede medlem eller andre tager de mindre spørgsmål frem, for jeg er da helt enig i, at det tit for enkelte mennesker kan have overordentlig stor betydning, og derfor synes jeg, det er rimeligt, at de drages frem. Det, som irriterede mig en ganske lille smule, var, at det var galt, når jeg selv . . . (*Hagen Hagensen:* Det var ikke mig!) . . . Nej, det var ikke det ærede medlem, det ved jeg . . . når jeg selv på egen foranledning tog også de mindre spørgsmål op.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Foged, at det, at forslaget om lønmodtagerfradraget fremkommer nu, netop betyder, at det bliver taget op i den større sammenhæng. De andre ting må jo komme frem som et resultat af det, der nu sker omkring afgiftslovene m. v. Derfor ville det næppe heller være velset, hvis jeg i morgen kom med et forslag om udskrivningslov for 1966-67; det er heller ikke det rette tidspunkt til det. Men når noget skal ændres i ligningsloven, er tidspunktet inde nu, og derfor har det været nødvendigt at komme med forslag om denne sag. Jeg erkender, at jeg kunne have ventet med det til næste uge, men om det kommer 2-3 uger før eller senere, kan vel i denne sammenhæng ikke være afgørende; vi skal også passe på, at vi ikke vælter en hel bunke lovforslag ned over det høje ting netop i den sidste uge.

Må jeg sige om investeringerne og roen derom, at vi jo netop i regeringen har taget det standpunkt, at vi ikke vil foreslå de generelle regler ændret, bl. a. ud fra det synspunkt, at der ikke skal ske jævnlige ændringer her. Jeg synes derfor egentlig ikke, det er særlig velplaceret, når man i den anledning retter angreb mod regeringen. Jeg synes ikke, man kan sige, at det, at vi tager disse mindre ting frem nu, kan give anledning til, hvad jeg vil kalde almindelig uro omkring afskrivningsreglerne. Jeg vil tværtimod sige, at derved at vi har til-

[Finansministeren.]

kendegivet vort standpunkt, ved man jo, hvad man har at holde sig til. Jeg synes derfor ikke, at den kritik, det ærede medlem rejste, var ganske berettiget.

(Kort bemærkning).

Foged: Det skulle glæde mig, hvis den højtærede minister hermed har givet udtryk for, at der ikke sker yderligere ændringer i tilbagegående retning vedrørende afskrivningsreglerne. Når befolkningen har følt sig utryg derved, er det ikke alene den højtærede finansministers skyld, men også den højtærede økonomiministers på grund af de taler, der er blevet holdt, og jeg kan kun være tilfreds, når den højtærede finansminister giver udtryk for, at det ikke var andet end disse småtterier, man sådan set ville hæfte på; så kan man for øvrigt leve videre i tryghed, for alt det andet er noget bestående.

Den højtærede finansminister gentog, at lønmodtagerfradraget netop er taget op i en større sammenhæng. Ja, jeg ville have følt det sådan, hvis det havde været med i den såkaldte buket. Det havde været rigtigt, hvis finansministeren i buketten — der var vist 12 blomster i den — også havde taget den trettende med. Så havde vi vidst, at der var tale om en større sammenhæng. Men her kommer altså et forslag, der rummer en udgift på 110 mill. kr., og som buketten ikke var vidende om. Jeg må derfor mene, at det vel egentlig burde indrangeres i buketten i det udvalg, hvor man behandler buketten; for hvis det nu bliver behandlet i et særskilt udvalg, i ligningsudvalget, hvad jeg formoder det bliver, er det lørevet fra buketten. Hvis det — som ministeren siger — indgår i en større sammenhæng, har jeg intet mere at bemærke — men så burde han være kommet med forslaget på et tidligere tidspunkt.

Finansministeren (Poul Hansen): Skal vi nu ikke prøve at holde tingene ude fra hinanden! Buketten drejer sig om skatteåret 1965-66; ligningsloven, som vi her drøfter, drejer sig om skatteåret 1966-67. Jeg mener, at buketten og det, der skal gælde for det kommende finansår, må behandles for sig. Jeg sagde, at som udløber at det arbejde,

hvorunder vi skal diskutere en eventuel merværdiafgift, og hvad der kan gennemføres af flytning af skattebyrden, hvorved vi kommer over på det følgende skatteår, var det nødvendigt at — om jeg så må sige — bringe lønmodtagerfradraget ind i billedet; men buketten har det ikke noget at gøre med, og det provenutab, som er nævnt, vil i hvert fald ikke fremkomme på det kommende finansår.

(Kort bemærkning).

Foged: Jeg vil gøre den højtærede finansminister opmærksom på, at der var også andre forslag, der vedrører næste år, som var med i buketten; kapitalvindingsskatten er således med i buketten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Peter Nielsen: Jeg foreslår, at de to lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning
vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om indseende med priser.

(Lovforslaget (nr. 103) findes i tillæg A. sp. 1283, fremsættelsen i tidenden sp. 2739).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Viola Nørlov: Lov om indseende med priser har eksisteret siden 1956, dog med ændringer i forbindelse med helhedsløsningen i marts 1963, og skal ifølge loven optages til revision inden april 1965.

Jeg er vel vidende om, at første behandling ikke skal bestå i en gennemgang af paragraffer, men at man skal give udtryk for principielle synspunkter. Hvad angår § 1, vil jeg dog gerne understrege den højtærede ministers bemærkninger i fremsættelsestalen om, at udeladelsen af organisatio-